

HOTUBA MLIMANI

Hotuba Mlimami: Mpamgo wa Masomo

Maelezo mafupi —

SOMO LA KWANZA:

I. Kuingilia

SOMO LA PILI:

II. Tabia ya ufalme (Mt 5:3 - 12)

SOMO LA TATU:

II. Tabia ya ufalme (imaendelea)

III. Madaraka ya ufalme (Mt 5:13-19).

SOMO LA NNE:

IV. Kanuni ama kawaida ya ufalme (Mt 5:20-48).

V. Maonyo ya ufalme (Mt 6:1-24).

SOMO LA TANO:

VI. Kulinganisha ukubwa wa ufalme (Mt 6:23-34).

VII. Hali ya ufalme (Mt 7:1-12).

VIII. Hakika ya ufalme (Mt 7:13-29).

MTIHANI.

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

Hotuba Mlimani:Mtihani

Maswali yana yoweza kuleta alama 20.

- 1) Eleza jinsi gani heri ya kwanza inaonekana kama kiingilio dhalhiri ma ufapisho wa Hotuba Mlimani (uk. 69)?
- 2) Chagua mmoja za heri na eleze maana yake kwa kurejeya na mwito wake wa kushindama, Akiba yake, na kifo ya ubinafsi wako mwenyewe kama vile unakanushwa. (pp. 70-80).
- 3) Eleza jinsi gani Mt 5:16 na Mt 6:1 haibishani (uk. 87-88).

Maswali yanayoweza Kuleta alama 10

- 1) Eleza kwa misemwa miwili ama mitatu wazo ya kwamba habari ya hotuba mlimani ni habari ya "Kutangua - utamadhuni" (pp. 66-67).
- 2) Yupi mstari yenye kuwa kama ufunguo katika hotuba mlimani na kwa maana gani hiyo ndiyo kama mstari ufunguo? (p. 67)
- 3) Eleza jinsi zani Hotuba Mlimani imaweza kufikiriwa kama mafafanusi ya mambo moja hata yaliyo madogo kufuatana na Mt 16:24, 25 (uk. 69).
- 4) Leta msemwa moja yenye kukomesha heri kama vile inavyo patikana kafika Mt 5:5 (pp. 74, 75).
- 5) Ainisha "Tafuteni kwanza ufalme wake" toka Mt 6:33 (uk. 90).
- 6) Tumia neno "Kwa hii" katika Mt 7:12 kwa kutoa kikomo kwa tabia ya ufalme (uk. 93).

HOTUBA MLIMANI

Majifunzo ya Matao 5-7

Shabaa la Mazungumzo

Maelezo mafupi —

Elezo la Mwandishi: “Hotuba Mlimani” ni ikurasa wa kwanza wa kitabu Historia lilioandikwa mara ya kwanza kafika kitabu cha Matao. Ukurasa hii haiwezi kuandikwa kwa wafu wa utamaduni ingime. Tena, angalia hali ya kufanana katika "Hotuba pa uwanda" (Luka 6:17-49). Katika somo hili mafundisho hiyo inarejewa kama "Hotuba".

I. Utangulizi.

A. Fa hari ya Hotuba Mlimani.

1. Kwa daraja ingine, fahari ya jambo lolote la kuzungumzia inaweza kupimwa na namna ya vitabu vilivyoandikwa juu ya jambo hii.
  - a. Kuna vitabu vingi vilivyoandikwa juu ya Hotuba kuliko sehemu ingine yoyote ya mafundisho ya Yesu.
  - b. Ni Yesu aliyeandika mara ya kwanza Hotuba Katika Matayo. Ni ya fahari Kuu. Katika sura tatu fupi, Hotuba inanema ambalo hekima ya mtu haiwezi kusema Katika vitabu 3000. Fahari yake ni dhahiri kwa Mkristo.
2. Katika kitabu chake, Vifungo chache visiopo: Kasha la kitabu ya Mganga wa ufonjwa ya Kichaa, James Fisher anaeleza fahari ya Hotuba Katika njia ifuatayo:

“Kama ungeliweza kutwaa jumla ya maneno yote ya nguvu yaliyoandikwa na watu wanaochunguwa habari za moyo na kichaa ya binadamu wenye mguvu kuliko ju ya jambo ya elimu ya afya ya akili--kama unzeliweza kuya chanza na kuyasafisha na kutenga maneno meuzi ya bure ya kupita kiasi -- kama ungelizweza kuwa na sehemu safi hize za elimu ya ujuzi lkunena kwa kifupi na watunza mashairi nafuu hodari kuliko, ungelikuwa na jumla isiyo stadi na kamili ya Hotuba Mlimani.”¹

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

B. Kusudi ya Hotuba.

1. Asili ya maneno yake.
  - a. Katika njia mingi Hotuba ni tafsiri juu ya Yn 18:36. Ni mafundisho inayofaa Kwa jinsi gani Ufalme wa Mungu si wa ulimwengu huu.
    - 1) John Stott, Mchunguzi wa elimu ya tabia na sifa za Mungu na dini wa Uingereza aliyejulikana sana, amarejeya kwa moyo ya maneno ya Hotuba kama "Kinyume - utamaduni."²
    - 2) Kweli, kila kitu juu ya Hotuba ni tofauti kwa njia za ulimwengu. Linalinganisha pia pamoja na nia za mazoezo ya dini ya wakati ule.
    - 3) Kanuni za ufalme wa Mungu zinaomba maisha iliyo mbalimbali kabisa na maisha ya ulimwengu. Maisha hii ya Ufalme si umbo mbalimbali tu ya maisha ya ulimwengu.
      - a) Hivyo, Hotuba haiendeleze hali za kaidi na kali sana ya "Kinyume--utamaduni." Lakini inaendeleza wazo ya tofauti.
      - b) Kuishi katika ufalme wa Mungu ni Kuwa mbalimbali na ulimwengu. Si kuwa tofauti. Ni Kuachana, sababu ufalme wa Mungu ni mbalimbali kabisa ya Ulimwengu.
  - b. Katika maneno yake ya "Kinyume -- utamaduni", Hotuba inafuamisha kufikiri jambo za hakika ya maisha ya Kikristo. Inafuamisha Kuhesabu bei ya Kuwa Mkristo na Kuondosha mafasi ya "jina" ama Ukristo "usiyeahidiwa", ambalo ni "Kwa jina tu."
    - 1) Pambanishwa kwa kuandika picha kwa jinsi ya kulinganisha ukubwa, kimo, urefu na upana ya ulimwengu, hakuna kitu "kya jina" juu ya Ukristo. Yote ni ya Katiba Kabisa. Ni kama umbalimbali kati ya usiku na mchana.
    - 2) Hivyo, Mungu anafangaza machukio yake kwa "jina tu" Katika Ufunuo 3:15,16. Kuwa Mkristo wa "jina" ama wa "uvuguvugu" haiwezekani kweli.

HOTUBA MLIMANI

3) Mungu anatangaza pia machukio yake kwa namna ya dini (mazoea ya dini ya unaliki, pasipo tendo ya ndani ama bidii) Katika Mal 1:10 na anafasiri kama ni hafifu.

- a) Jinsi: Hotuba inaonyesha, hakuna kitu kya "jina" juu ya kuishi kafika ufalme wa Mungu. Ni kinyuma -- utamaduni.
- b) Ni hali ya maisha mbalimbali kabisa, si hali ya maisha tofaufi tu. Ilipasa onekane kama maisha ya mgeni (Fil 3:17, 20; Ym 17:14-16).

Tia Mafafanusi Yako:

2. Mstari ufunguo ya Hotuba ni Mt 6:8.

- a. Maneno "Basi musifanane nao" ingeweza tumiwa kama dibaji ya kufaa sana kwa Hotuba. Maneno haya Yamefupisha habari ya Hotuba na Kusudi yake.
- b. Kweli, hii ndiyo kusudi ya Mungu katika historia mzima. Alitaka kukusanya (tenga) taifa kwa yeye Mwenyewe. Watu wa Mungu wameitwa sikuzote kuwa takatifu (weka mbali). Wali utwa kuwa tofauti kabisa sikuzote (tazama Lawi 18:1-4).

3. Hotuba ni kwa ajili yetu leo.

- a. Wengi walijaribu kutoa hoja ya kukanusha kwamba Hotuba ni mafuatano ya maneno ambayo inaeleza jinsi gani maisha itakuwa mbinguni.
  - b. Walisema kwamba haiwezekani kuishi Hotuba sasa na Kwamba inamaana tu kwa ufalme wa Mungu Kwa wakati yjao.
- 1) Nia hii inaridisha mfano wa kutosikia vema asili ya Ufalme wa Mungu. Mafundisho ya Agano Jipya ni yale Ufalme ni" kabla ya wakati upasao na hapana bado." Maana yake ni tayari kwetu, lakini haiyakuja bado kwa ujulivu wake.

Maelezo mafupi —

HOTUBA MLIMANI

- 2) Katika sawa na Ufalme ni Kabla ya wakati upasao na hapana bado, Hotuba ni Kwa sasa na kwa wakati ujao.

Tia Mafafanusi Yako:

C. Vitu vya ndani ya mfululizo huu.

1. Hatuwezi jifunza urefu wote wa Hotuba katika mfululizo moja fupi. Walakini, kikomo kyetu ni kupata ufahamu ya roho ya habari yake na kujifunza baadhi ya kila kitu ya sehemu mbalimbali ya habari.
2. Kwa kutenda haya, tuligawa Hotuba Katika mikafo saba:
  - a. Tabia ya Ufalme (Mt 5:3-12).
  - b. Madaraka ya Ufalme (Mt 5:13-19).
  - c. Kawaida ya Ufalme (Mt 5:20-48).
  - d. Maonyo ya Ufalme (Mt 6:1-24).
  - e. Kulingamisha ukubwa ya Ufalme (Mt 6:25-34).
  - f. Hali ya Ufalme (Mt 7:1-12).
  - g. Hakika ya Ufalme (Mt 7:13-29).
  - 1) Katika kila mkato, tutafanya uanalizi wa mambo yote. Mkato wa kwanza unaweka pia majifunzo moja kwa moja zaidi yatabia ya ufalme ma hali zoke.
  - 2) Dibaji ya kila mkato inatia neno "Ufalme" Kwa Sababu Hotuba inatolewa kwa wale ambao wanataka kuishi katika Ufalme. Yaani, inatolewa kwa wanafunzi ama wafua si wa Yesu (Tazania 5:1, 2).

HOTUBA MILIMANI

II. Tabia ya Ufalme (Majifunzo ya Matayo 5:3-12).

Maelezo mafupi —

A. Hotuba inaanza na orodha ya Tabia na hali za Ufalme.

1. Neno "Sifa za heri" maana yake" yenye furaha, ama ya furaha." Katika Kingereza, tabia hizi za Ufalme ni Orodha za" hali za mwenye heri," na ziliitwa kwa historia, "sifa za heri," na ziliitwa kwa historia, "sifa za heri." Kweli, sifa za heri ni hali za kumiliki. Zinatumiwa sana utangulizi na muhtasari ya hotubu mzima. Kwa hii, mfululizo hii inakaza uangalifu juu ya mkato hii.
2. Heri ya kwanza imewekwa kama utungulizi na muhtasari dhahiri ya hotuba.
  - a. Hotuba ni sababu ya maisha katika Ufalme wa Mungu.
  - b. Ni wale walio wakosefu katika roho tu (yenye maama kuwa wazi ndani yao wenyewe) ambao wana weza kuishi katika ufalme, kwa sababu ni wale watu walio wazi ndani ambao wanaweza kuruhusu Mfalme aingiye.
  - c. Kwa njia zingine, Wale wanaosema kama haiweze kane Kabisa kuishi nje ya matakwa ya hotuba hawana kosa. Ile ndiyo jambo la sifa ya heri ya kwanza. Hafuwezi, sisi wenyewe, kuanza kuishi kwa namna ya kanuni hizi. Yesu ni mmoja tu anayeweza kuishi kam a hivi.
    - 1) Hivyo, njia moja tu tunaweza kuishi hii aina ya maisha ni kuacha Yesu Aliishi ndani yetu. Uwezo ile inalazimisha kuwa mkosefu katika roho.
    - 2) Njia ingine ya kusema hii ni, njia moja tu ambalo sisi tusio kamili tunaweza kuonyesha ukamilifu (5:48), ni kumruhusu Yeye aliye kamili kuishi ndani yetu.
3. Sifa za heri (ata Hotuba mzima) inaweza sikilika kama fasiri ya kila kitu ya Mt 16:24, 25.
  - a. Kila sifa ya heri inafusukuma kuishi kwa kufa sisi wenyewe katika njia ingine.
  - b. Mkazo inawekwa juu ya kutoa. Tendo la kila sifa la heri ni kutoa kitu kimoja kya sisi wenyewe.

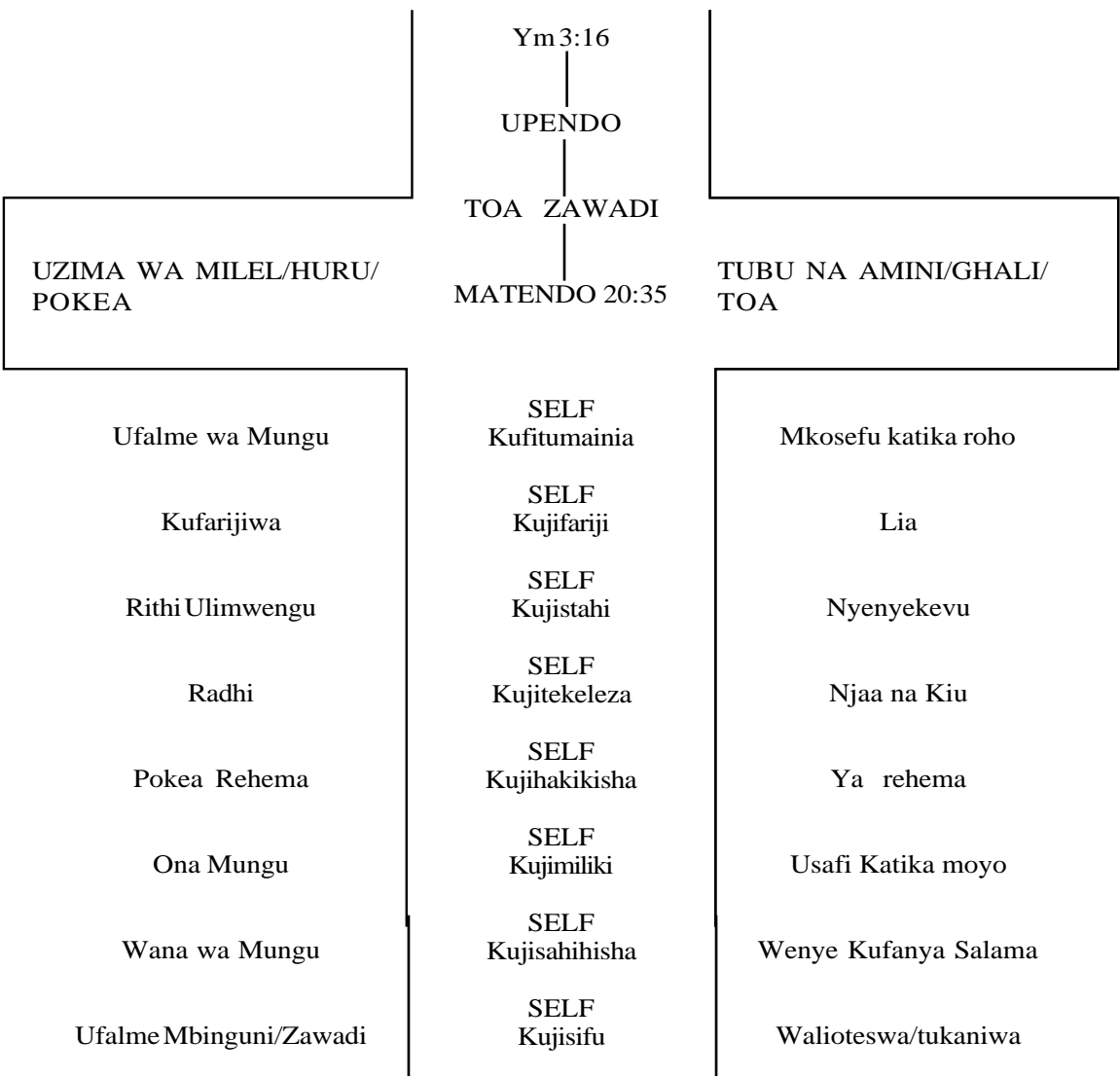
Shabaa la Mazungumzo

Tumia wazo iliyotangulia kwa kuendeleza mazungumzo.

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

Tumia kielezo ifuatayo kwa kusaidia kufundisha kupitia kwa majifunzo ya sifa za heri. Eleza jinsi gani hali mbalimbali za "mwenyewe" sharti iwekwe juu ya msalaba.

B. Majifunzo ya kila kitu ya Mt 5:3-12.

1. Utangulizi: Kutoa na Kupokea

- a. Si kugumu Kupokea, Kama ilivyo kutoa. Watu wote wamataka kupata uzima wa milele, lakini si watu wote wanataka kutubu na kuamini. Wokovu (maisha katika ufalme) ni huri, lakini ni ghali.

HOTUBA MLIMANI

- b. Si ghali kwa kuona sharti nitoe ili tupate wokovu. Ni ghali kwa kuona sharti tutoe ili tusalimishe kwa mungu kilicho kwa haki na ni yake toka zamani.
- c. Kutoa ni tendo ya upendo (Ym 3:16).
- d. Kutoa inapasa kuwa mkazo wetu (Mafendo 20:35). Eleza jinsi gani Matendo 20:35 na sifa za heri zinaunganishwa.
  - 1) Watoaji ni wenye heri. Yaani, ni wenye herie wale ambao wanajitoa na kufa wao wenyewe.
  - 2) Tabia ya wale wanaoishi katika ufalme wa Mungu inafafanawa na neno "toa."

Maelezo mafupi —

Mafafanusi ya Mwandishi:

Bahari Iliyokufa ni bahari inayojaa na Chumvi Katika Palestina. Ni lenye Kuchadaa kwa jinsi hakuma kitu kinaweza kuishi pale. Walakini, Bahari Iliyokufa haikufa kwa sababu haipate maji. Ina urefu wa 48 maili na upana wa maili 10. Kila siku, wingi wa milioni 6.5 ya maji inatiririka katika Bahari iliyokufa. Kuna maji mingi (inaweza Kuwa), lakini hakuna kitu kinaweza kuishi pale.

Bahari Iliyokufa ilikufa kwa sababu haifowe. Hakuna kitu kina chotoka kwa Bahari Iliyokufa. Haitowe kitu. Kutoa ni tendo ya upendo. Tena ni mfanyizaji ya maisha. Hii indizo habari ya sifa za heri. Kujitoa (kufa mwenyewe) ni kupokea maisha (Kuishi Kafika Ufalme wa Mungu). Sasa angalia mara ya pili Mt 16:24, 25.

Tia Mafafamusi Yako:

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

2. Majifunzo ya Kila Kitu ya Mt 5:3.

a. Neno la kikaidi, au sharti (bei) ya mstari.

- 1) Kuwa maskini katika roho ni kuwa wazi ndani yako mwenyewe. Ni Kukiri ufilisi ya roho yako. Ni mbalimbali kabisa na ufilisi ya roho yako. Ni mbalimbali kabisa na kuwa wa majivuno. Umaskini wa roho unakubali mahitaji kamili ya roho.

Shabaa la Mazungumzo

Tumia Ym15:5 kwa kwendeleza mazungumzo juu ya kuwa maskini katika roho.

2) Yesu anajibu kwa kaidi hii

Shabaa la Mazungumzo

Tumia Ym 5:19 kwa kuoma jinsi gami Yesu alikabili kaidi ya kuacha kujitumainia.

b. Sharti tufe wenyewe kwa kuacha kukitumainia.

- 1) Wale ambao wanaishi katika ufalme sharti wafe kwa tamaa ya kujitu mainia.
- 2) Sharti watumainie Mungu tu (Mez 3:5).

c. Madaraka, au baraka (zawadi bilashi) ya mstari ni yale ya kuwa katika ufalme wa Mungu ni kuishi kwa nanma ya ufawala au kanuni ya Yesu.

d. Mwisho, au tokeo ya mstari ni yale sharti tukubali ya Kwamba hatuwezi kufanya chochote pasipo Yesu, hapo tutapata nguvu ya kufanya vitu vyote kwa njia ya Yesu.

HOTUBA MLIMANI

Tia Mafafanusi Yako:

Maelezo mafupi —

3. Majifunzo ya kila kitu ya Mt 5:4.

a. Neno la kukaidi, au sharti (bei) ya mstari.

1) Kulia ni Kuungama dhambi yako na dhambi ya ulimwengu. Ni jibu sahihi kwa amri ya Yesu ya kutubu.

a) Kulia ni sikitiko yenye kushika dini, si sikitiko ya dunia (jifunze tofauti jinsi ilivyofafanua 2 Kor 7:10). Si kuwa na huzuni juu yako mwenyewe, ni kuwa na huzuni kwa nungu.

b) Huzuni inatia umbo ya umoja. Kulia inafanyizwa kwa ajili ya dhambi ya ulimwengu (tazama Zab 119:136).

2) Yesu anajibu kwa kaidi hii

Shabaa la Mazungumzo

Tumia Maandilko yafuatayo kwa kuendeleza mazungumzo ya jinsi gani Yesu alilia juu za dhambina alijibu kwa dhambi zetu. Isa 53:3, 4, 7, 11, 12; na Mt 23:37.

b. Sharti tujifie na kuacha kujifariji (kuwa radhi na wewe mwenyewe).

1) Sharti tujifie na kuacha kujifariji (kuwa radhi na wewe mwenyewe).

2) Sharti dhambi ichukiliwe zaidi ili upate kuwa asiyefaa na dhambi yako na dhambi ya dunia.

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

- c. Madaraka, au baraka (zawadi bure) ya mstari ni Yale, Kufarijiwa ni kuwa salama pamoja na Mungu na pamoja na wewe mwenyewe (angalia Ym 14:1, 27).
- d. Mwisho, au tokeo ya mstari ni yale hatupaswe kuwa wa kufariji sisi wenyewe; ndipo tutafarijiwa na Yesu.

Tia Mafafanusi Yako:

- 4. Majifunzo ya kila kitu ya Mt. 5:5.
  - a. Kaidi, au sharti (bei) ya mstari
    - 1) Kuwa mnyenyekevu ni Kuwa mpole kwa mzoezi ya kujitawala. Maana yake uko na nguvu ya kutemewa mate na haufaridisha. Ni nguvu ya kweli yenye kwainishwa na uhuri kwa kisasi. Ustadi hii ni tokeo ya uonyoji wa akili yako mwenyewe. Yaani, hauna haki za kushika.
    - 2) Yesu anajibu kwa kaidi hii.

Shabaa la Mazungumzo

Tumia Fil 2:6 kwa kuendeleza mazungumzo juu yua namna gani Yesu alijibu kwa kaidi ya kuacha haki zako.

HOTUBA MLIMANI

- b. Sharti fujifiye kwa kuacha kukistahi, ambayo ni kudhani wewe mwenyewe kuwa juu kuliko namna ulipaswa kuwa (Rom12:3; Gal 6:3).

1) Mapendeleoama haki si za kushikwa, lakini ni za kuachua.

2) Wale ambao wanaishi katika ufalme sharti wafe kwa.

- c. Madaraka, au baraka (zawaki bwe) ya mstari ni kurithi ulimwengu ni kufanikisha katika ufalme wa Mungu. Baadaye ni kurithi mbingu mpya na dunia mpya (Ufunuo 21:1).

- d. Mwisho, au tokeo ya mstari ni hatuwezi kujiona sisi wenyewe kama bora; ndipo Katika Yesu tutakuwa bora sana.

Maelezo mafupi —

Tia Mafafanusi yako:

5. Majifunzo ya kila kitu ya Mt 5:6.

- a. Kaidi, au sharti (bei) ya mstari

1) Kuwa na njaa na kiu kwa ajili ya haki ni kukataa tamaa yako ya pekee na tamaa m baya ya wrvili ili uweze kutamani Utii na haki kwa watu wote.

2) Yesa anajilia jambo hili la kushindana

Kusudi Mazungumzo

Tumia Yn 6:38 kwa kuanzisha m jadala ya kuona jinsi Yesu Aliacha ana alitia Pembeni nia yake ya Pekee.

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi

- b. Sharti tujifie kwa kuacha kujifimiliza na matakwa yetu.
  - 1) Matakwa ya mwili na namna ya utimilizo sharti iondoshwe.
  - 2) Wale ambao wanaishi katika ulimwengu sharti wafe kwa matakwa ya mwili na kuwa na njaa kwa matakwa ya Mungu.
- c. Madaraka, au baraka (zawadi ya bure) ya mstari ni yale kuwa radhi ni kutimilizwa. Ni kuwa na furaha yenye kuja (tazama 15:11).
- d. Mwisho, au tokeo ya mstari ni yale sharti tuuzishe matakwa na martimilizo ya mwili kwa matakwa ya mungu, ndipo tutati milizwa.

Tia Mafafanusi yako:

- 6. Majifunzo ya kila kitu ya Mt 5:7.
  - a. Kaidi, au sharti (bei) ya mstari
    - 1) Kuwa wa rehema ni kuwa na nguvu ya kusamehe wengine na kuwa na huruma kwa mteswa na maskini. Inakubali ukosefu ya kujihakikisha ambayo ingezuia mtu kwa kuonyesha rehema.
    - 2) Yesu anajibu kwa kaidi hii.

Jambo la Mazunguzo

Tumia Ebr. 4:15 kwa kuzungumza juu ya rehema yesu anaonyesha kwa ajili yet.

HOTUBA MILIMANI

b. Sharti tujifie kuacha kujihakikisha.

1) Hukumu na ma chukio kwa wengine ambayo imeletwa na kujihakikisha shart iondolewe.

2) Wale ambao wanaishi katika ufalme sharti wafe kwa busara yao ya kujihakikisha.

c. Madaraka, au baraka (zawadi ya bure) ya mstari ni yale kupokea rehema ni kupewa bahati ingine.

d. Mwisho, au tokeo ya mstari ni yale sharti tuywape wengine bahati ingine, ndipo Mungu atatupa bahati ingine (tazama Lk 6:36 and Mt 6:14, 15). Kama tukiondoa kujihakikisha kwetu, ndipo tutapafa haki ya kweli kwa rehema ya Mungu.

Maelezo mafupi —

Tia Mafafanusi Yako:

7. Majifunzo ya Kila Kitu ya Mt 5:8.

a. Kaidi, au sharti (bei) ya mstari

1) Kuwa safi katika roho inaweka ndani usafi na weupe wa rohoni (tazama 1 Kor 6:18-20). Inaweka pia usafi wa nje ama kujitoa (Takatifu, kujitaidi, kwa moyo moja, (angalia 1 Samueli 1:28). Inaonyesha kuitika ya kwamba mwili wako na maisha si yako tena mwenyewe.

2) Yesu anajibia sharti hii.

Shabaa la mazungamzo

Tumia Yn 10:11 kwa kuanzisha mjadala zenye kuhusu jinsi Yesu anaonyesha wazi usafi wa moyo.

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

- b. Sharti tujifie kwa kuacha uwenyewe
  - 1) Uhuri ya kutenda chochote unataka sharti iondoshwe.
  - 2) Wale ambao wanaishi katika Ufalme sharti wakatoe uenyewi ya wao wenyewe.
- c. Madaraka, au baraka (zawadi ya bure) ya mstari ni yale Kumuona Mungu ni Kuona mwenyeji wako, muumba, na mtawala. Ni Kuona kwa wazi Kusidi hauta "Chakaa" (neno "haribika" inayopatikana katika tasiri ya King James kafika Prov 29:18 iliweza kutafasiriwa sawa "chakaa").
- d. Mwisho, au tokeo ya mstari ni yale sharti tukafae uenyeji wetu wenyewe, ili tupate kuona mwenyeji wetu wa kweli.

Tia Mafafanusi Yako:

- 8. Majifunzo ya Kila Kifu ya Mt 5:9.
  - a. Kaida, au sharti (bei) ya mstari.
    - 1) Kuwa mpatanishi ni kuepuka ushindano kwa kuacha haki zako mwenyewe. Angalia jinsi gani Abram alitenda hii Katika Mwanzo 13:7-9 (tazania 1 Kor 6:7). Ni kuendeleza mapafano katikati ya binadamu na katikati ya mwanadamu na Mungu.
    - 2) Yesu anajibu kwa kaidi hii.

Jambo la Mazungumzo

Tumia Fil 2:7 kwa kuendeleza mazungumzo juu ya jinsi gani Yesu aliacha haki zake kwa ajili yetu.

HOTUBA MLIMANI

b. Sharti tujifie kwa kuacha haki zetu wenyewe.

- 1) Ijapokuwa una haki, kubali kuyaacha kwa ajili ya kuendeleza amani.
- 2) Wale ambao wanaishi katika ufalme sharti waache haki zao kwa ajili ya Injili ya amani (tazama 1 Kor 9:4-6,18, 19).

c. Maudaraka, au baraka (zawadi ya bure) ya mstari ni yale kuwa mwana ni kuwa sawa na baba yako. Kuwa mwana wa Mungu ni kuwa sawa na Babia Mungu. Ni kupata haki za mwana.

d. Mwisho, au tokeo ya mstari ni yale sharti tuache haki zetu, ndipo tutapewa haki za mwana.

Maelezo mafupi —

Tia Mafafanusi Yako:

9. Majifunzo ya kila kitu ya Mt. 5:10-12

a. Kaidi, au sharti (bei) ya mstari

- 1) Kuteswa kwa ajili ya haki ni kutukaniwa na kustakiwa kwa uwongo. Inaweka ndani Ufumbuzi ya mwili na maono na masingizio. Inaweka ndani Kushiriki Katika mateso ya Kristo (tazama Fil 3:10; Yn 15:19-21). Ni kupoteza heshima au sifa yako kwa jili ya Kristo.
- 2) Yesu anajibu kwa kaidi hii

Jambo la Mazungumzo

Tumia Maandiko yafuatayo kwa kuendeleza mazungumzo juu ya jinsi gani Yesu aliacha sifa yake. Fil 2:7; Ym 17:5; na Mt 27:12.

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

- b. Sharti tujifie kwa kuacha heshima yetu wenyewe.
    - 1) Sharti ukubali kuwekwa kwa haibu katika macho ya ulimwengu kwa ajili ya Injili.
    - 2) Wale ambao wanaishi katika ufalme sharti wafe kwa heshima zao.
  - c. Madaraka, au baraka (zawadi ya bure) ya mstari ni yale kuwa katika Ufalme wa Mungu ni kupokea zawadi za ufalme. Ni kupata sifa au heshima ya Yesu (tazama 2 Thes 2:14).
  - d. Mwisho, au tokeo ya mstari ni yale sharti tuache sifa na heshima pamoja na binadamu, ndipo tutapata sifa na heshima pamojia na Mungu.
10. Mwisho juu ya Tabia ya Ufalme.
- a. Bahari Iliokufa ni ya kufa sababu haitoe. Tena, nchi zingine ni za kufa kwa sababu hazitoe. Zinakufa kwa sababu haziishi kwa sheria za Mungo ambao twaona katika sifa za heri.
    - 1) Kwa mfano, ilielezwa kwambia Muungano za nchi kama vile nchi inatoa feza nyingi mara nane kwa utendaji ya uzuri inatoa feza nyingi mara nane kwa utendaji ya uzuri wanaotusmia wanawake kuliko jinsi inatoa kwa kazi ya ujumbe.
    - 2) Kama vile Bahari Iliyokufa, Mungana ya nchi ni nchi ina uwezo kuu. Hata sasa, inafahuamu mingi juu ya Injili, lakini inatoa kidogo sana (tazama Lk 12:48).
      - a) Hakuna maisha pasipo kifo (Mt 16:24, 25; Jn 12:24, 25).
      - b) Hakuna sifa za heri (baraka) pasipo kuwa pia baraka.

HOTUBA MLIMANI

- b. Tumekumbushwa juu ya mafundisho ya Mwanzo 12:1-3.
- 1) Mungu alimuambia IBrahimu ya kwamba atamubariki.
  - 2) kiisha Mungu akamuambia IBrahimu (Abrahamu) ya kwamba atakuwa baraka.
  - 3) Tunaweza kuona hayo katika hadisi ya historia wa Israeli, wakati tunaacha kuwa baraka kwa wengine, hapo Mungu anaacha kutubariki. Hii ndiyo mapatano (Agano).
- c. Yesu ni yeye pekee yake tu angeliyeweza kuhubiri habari na Uaminifu wote. Ni yeye tu mwenye ana uwezo wa kuishi katika kweli ndani ya hotuba hii. YeYe ndiye mtoaji mkuu wa toka zamani. Alifariki kufuatana na utu wake wa dunia na akajitoa mwenyewe kwa yote. Alitembea na akionyesha wazi sifa za heri.

Maelezo mafupi —

III. Madaraka ya Ufalme (Usomi wa Mt 5:13-19).

A. Hali ya Madaraka ya Ufalme

1. Utimilifa (Ukamilifu) - Madaraka ya wale wanaoishi Kafika Ufalme ni ya Uungalifu sana hata kumaliza kabisa.
  - a. Waoni chumnvi ya **dunia** (mstari wa 13).
  - b. Wao ni nuru ya **ulimwengu** (mstari wa 14).
  - c. Taa ni kwa wale wote wanaokaa nyumbani (Mstari wa 15).
  - d. Tazama, hata yodi moja (mstari wa 18) wala nukta moja ya amri haitaondoka.

Shabaa la Mazangumzo

Tumia wazo zilizotangulia kwa kuanzisha mjadala kuhasa madaraka ya Ufalme.

2. Mtenganisho -- Wale wanaokuwa na madaraka na wale (vyombo) wenye kupokea kama vile vyombo vya kazi, wao ni vi tu viwili mbalibali vya watu.
  - a. Kuna wale wanaokuwa **duniani** na **ulimwenguni**.

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

- b. Kuna wale ("wewe") wanaokuwa chumvi na nuru ya dunia na ya ulimwengu.

Shaaba la Mazungumzo

Tumia wazo zilizotangulia kwa kuanzisha mjadale kuhusu Mtengano.

3. Tendo na kutiwa moyo kufanya kazi.
- a. Chumvi lazima ifanye kazi. Lazima ilinde nyama. Napia, Lazima ianzishe ama iwatie moyo wengine wapate kula nyama kwa kufanya nyama iwe na onjo mzuri.
- 1) Kama vile wakristo lazima tufanye matendo. Lazima tujaribu kuwa walinzi wa ulimwengu yenye kuoza (kuharibika) na yenye kujaa dhambi.
- 2) Hivyo hivyo, lazima turwtie moyo wengine wafanye kazi kwa njia ya kufanya maishi hii iwe na onjo ata kidogo tu.
- b. Nuru lazima itende jambo. Lazima iangaze na ifukuze giza Pia, lazima itoe uwvangaza kwa wengine ile wapate kutembea.
- 1) Kama vile wakristo. Lazima tutende. Lazima tushambulie (tuingihie) giza ya ulimwengu na matendo yetu wenyewe.
- 2) Kwa hivyo, lazima tufanye vitu vingare (viwe na mwangaza) na vionekane wazi kwa wengine na muwatie moyo kufanya matendo.
- c. Lazima tutende. Lazima tulinde amri zote. Na pia, lazima tutie moyo wengine watende vitendo. Kwo hivyo, lazima tufundishe Amri.
- 1) Lazima tutende natendo na tuizidishe matendoyetu. Lazima uelekevu wetu utumiwe na uzidishwe. Hii ndiyo habari ya mfano (fumbo) ya Talenta (Mt 25:14-30).
- 2) Hii ngambo mbili ya madarada pia ni ujumbe ya waef 4:11,12. Wahubiri wahubiri waeneze injili. Lazima pia Wafanye tayari wengine kwa kuhubiri injili. Walimu lazima Wafundishe. Lazima wafanye wengine tayari kwa kufundisha.

HOTUBA MLIMANI

Tia Mfanowako ndani:

Maelezo mafupi —

B. Andiko linalokuwa kama vile ufunguwo wa Madaraka katika ufalme -- Mt 5:17.

1. Wakristo wanaishi kwa neema. Lakini hii haiwezi kuwa Udhuru kwao hili wakose kuchukua madaraka ya kutii sheria (madaraka hizi zinaonyeshwa kwa njia ya amri ya Kutoka 20).
2. Yesu hakupewa radhi ili akose kuchukua madaraka ya sheria. Hakuharibu ama kuzarau sheria. Alitumikia sheria Aliishi kabisa kufutana na sheria.
  - a. Alitimiza Matakwa yote ya sheria na ametupa sasa njia ili tuweze kutimiza madaraka yetu katika yeye kuishi ndani yetu (Wagal 2:20 na Warumi 8:4).
  - b. Jambo la kusema hili, kua sasa tunaishi juu ya sheria haimaanishi ya kwamba tumepewa radhi kuhusu madaraka yetu katika sheria Ni kusema kwamba tumepewa uwezo wa kufanuwa sheria, hivyo uisimamishe maishani mweta na tutimize madaraka yetu kama vile watu wa uflame (soma wah 3:31).

Shabaa la Mazungumzo

Tumia wazo zilizotangulia kwa kuanzisha mjadala kuhusu jinsi gani kutimiza sheria.

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

IV. Kawaida Ya Ufalme (Usomi wa Mt 5:20-48).

A. Kawaida inayotia msingi wake juu ya kweli si kwa suratu.

1. Hotuba sasa ilisimamisha tabia (hali) na madaraka ya wale wanaoishi katika ufalme wa Mungu sasa tunafika kwa moyo wa hotuba. Yesu alitia kawaida kwa wale wanaoishi katika ufalme.
2. Kanuni ambazo zilikuwako ndani ya dini (umbo la nje ya dini, tazama mstari Mt 20) hazikuwa za kutosha (kweli zilikuwa kanuni za uwongo). Sheria si kwabarua au umbo, lakini kwa hali ya kuwa hakika na Roho. Yaani, Kanuni zinaweka juu ya msingi moyo ya sheria (Rom 2:29; 7:6).

B. Matengenezo ya Kanuni Mpya.

1. Kiisha utangilizi katika mstari Mt. 20, mkato hii inagawanywa katika sehemu sita:
  - a. Kanuni kwa usherati (mistari Mt. 21-26).
  - b. Kanuni kwa ugomi (mistari Mt. 27-30).
  - c. Kanuni kwa talaka (mistari Mt. 31-32).
  - d. Kanuni kwa nadhiri au ukamilifu (mistari Mt. 33-37).
  - e. Kanuni kwa malipo (mistari Mt. 38-42).
  - f. Kanuni kwa upendo (mistari Mt. 43-48).
2. Kila sehemu inaanzishwa na maneno "Mumesikia watu wa zamani walivyoambiwa/Lakini mimi ninawaambia."
  - a. Yesu akubadiri au kuharibu sheria (Mt. 5:17). Alikuwa akipitia kwa usikilivu ya sheria ya dini ya kawaida ili apate roho ya sheria.
  - b. Kwa sura dini inaelekea kufanya matendo ya sheria kama onyesho ya nje. Yesu alionya kwamba matendo ya sheria si Onyesho, lakini hali halisi ya moyoni. Sasa kuna ufunuo kuu ya Sheria, hivi katika maono hii kuna kanuni kuu kuliko.

Shabaa la Mazungumzo

Tumia Yer. 31:31-22 kwa kuendeliza mazungumzo juu ya sheria na MKristo.

HOTUBA MLIMANI

C. Asili ya kamuni "Mpya".

Maelezo mafupi —

1. Yesu alifahamu moyo ya mtu ya unafiki na kudanganya kwa hii, aliepuka mageuzi na maneno au kuruhusu changanya yoyote juu ya habari Yake- Alienda barabara kwa shina ya jambo (haliweka wazi na kupiga mstari chini ya hoja.)
2. Mahali pa kuweka kanuni kwa namna ya tendo lanje, Aliweka Kanuni kwa namna ya hali ya kuwa kweli ya ndani.
  - a. Ni kitu kimoja kutenda ugoni. Ni tendo la nje. Ni kitu kingine kuwa na ashiki kwa mwanamke. Ni hali ya kuwa kweli ya ndani. Ijapokuwa tendo haikufarriyiza, kama moyo ni mkosefu, hapo kanuni ilivunjwa.
  - b. Yesu aliweka kila kanuni ndani rohoni ya mtu kwa hii hakuruhusu mnafiki kupita kuwa kama haki.
3. Tendo ya Injili inaweka kanuni mpya.
  - a. Wakati Mungu aliacha haki yake kwa kuwa mtu (Fil. 2:7), kanuni ya maisha ilibadiika kabisa. Watoto hawawezi dai mapendeleo ya juu kuliko mzazi. Yaani, watoto wa mungu hawawezi shikamana na haki yao wakati Mungu wao hashikamane na Yake.
  - b. Hasa na heshima kwa kanuni ya kisasi, sharti tufahamu kwamba Yesu alishumbilia juu ya Kuacha haki yetu. Halikuwa akisema juu kujifiya sisi wenyewe.
    - 1) Lakini, hakusema juu ya kuhusu wengine, kwa mfano, kudhurie jamaa yetu wakati tunasimama nyuma na kutazama
    - 2) Lakini, Alikuwa akisema juu ya kuacha haki yetu kwa sababu ya wengine. Alitukaidi tujitowe sisi wenyewe ili tuonyeshe upendo, wema, uvumilivu na rehema.
      - a) Mistari 38, 39: Toa haki yako kwa sifa yako (kofi katika uso inafanana na tukano).
      - b) Mistari 40: Toa haki yako ya msingi (tazama Kutoka 22:26, ambapo kuwa na "Koti" ilikuwa haki ya daima).

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

c) Mistari 41: Toa haki yako kwa usafi (taazama 1 Cor 6:1-8).

d) Mistari 42: Toa haki ya kwa kusema "hapana" kwa wale wanahitaji na kupata faida toka kwao (tazama Mez. 11:15; 17:8; 22:26).

Tia Mafafanusi Yako:

D. Maangalizi mengine.

1. Fikiri jinsi gani mistari 29, 30 inaweza kutumiwa kwa mafundisho ya Agano Jipya juu ya mwili ya kanisa (kumbuka mara nyingi Kanisa imerefezea kama mwili na viungo vyake vimeeletwa kuwa sawa vipande vya mwili ile).
  - a. Wazo ni moja ya kusudi kwa mba ya Kanisa ni Kulinda heshima na usafi ya mwili mzima.
  - b. Hivyo, Kuharimisha (Ondoa) jicho (mshiriki wa kanisa) inaweza kuwa ya lazima kwa kufanya bima ya mwili mzima (kanisa).
2. Mmoja ya jambo ya orodha ya kanuni ni yale ya kurihusu meema, wema, rehema na upendo kuwa shahidi kwa wengine. Angalia jinsi gani kanuni hii inatendwa na Mungu Mwenyewe (mistari 45). (tazama Acts 17:27; Lk 6:35; and Rom 2:4).
3. Zawadi inategemezwa juu ya toleo. Inategeme zwa juu ya kufa kwa ajili ya wewe mwenyewe au kufanya kifo kimoja kwa gharama ya wewe mwenyewe. Kama hakuna toleo, hapo hakuna zawadi (mistari 46).

Shabaa la Mazungumzo

Fikiri juu ya wazo hii na mhusiano kwa Lk 21:1-4.

HOTUBA MLIMANI

4. Mwisho kwa mkato hii juu ya Kanuni za Ufalme inapatikana katika mstari wa 48. Mwisho ni yale inatupasa kufuata ukamilifu (kuwa kama Yesu).
  - a. Kwa maneno ingine ya kawaida, imetupasa rejezea kwa jambo letu ambalo tulifanya zamani juu ya sifa ya heri ya kwanza. Jinsi tunaruhusu Yesu (Yeye aliye kamili) katika maisha zetu, hapo tunaweza kuishi maisha kamili kuliko.
  - b. Kwa maneno ingine ya sasa hivi (mistari 43-47), tuliweza sikia mstari hii kuonyesha kama ilitupasa kupenda watu wote (angalia mardudi ya wazo ya Baba wa Mbinguni Katika mistari 45, 48).

Maelezo mafupi —

V. Onyo za Ufalme (Majifunzo ya Mt 6:1-24).

A. Hatari kuu kwa wale ambao wanaishi katika Ufalme ni Kuanguka ndani ya ntego ya yule aliye kama anaishi Katika Ufalme.

1. Adui mkuu ya Ukristo iko nje ya dini. Adui mkuu ya yale yaliyo halisi ni yale yaliyo wongo.
2. Adui mkuu kwa ya milele inaweza kuwa mara nyingi ya kupita. Adui mkuu kwa yaliyo ya maana sana ni yale yaliyo ya kijiujuu.
3. Kwa kufupisha, tunaweza sema kama wale ambao wanaishi katika Ufalme sharti watahadhari kwa hatari ya kuanguka ndani ya unafiki.

Shabaa la mazungumzo

Tumia wazo ziliotangulia kwa kuendeleza mazungumzo juu ya kijiujuu na unafiki ya dini.

B. Tofauti katikati ya ushuhuda/Utumi (Mt. 5:16) na uhusiano/wema (Mt 6:1).

1. Kafika Mt 5:16, funaamriwa kwacha nuru zetu ziangaze mbele ya watu ili wapate kuona matendo yetu mazuri.
2. Kafika Mt 6:1, tunaonywa tusifanye wema wefu ili tuonekane nao.

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

3. Hii ni mabishano? Hapana! Sharti tufahamu moyoni vitu viwili:

- a. Wakati tunaacha nuru yetu iangaze, hatuweke uangalifu kwa sisi wenyewe. Tunashuhudia kwa ulimwengu juu ya Yesu kwa kumuacha (Yn 1:7; 8:12).
- b. Kuna tofauti katikati ya uduma na uhusiano wa peke yake na Mungu. Uduma wetu ulipasa kuonekana na watu kwa ushuhuda. Uhusiano wetu na Mungu, ijapokuwa inapasa kuwa na hali mbaya, haipashwe kuwa wonyesho. Haipashwe tumiwa kwa kuonyesha wema wetu, kwa sababu hapo ingelikuwa sawasawa nayo...wema wetu (wakati nuru yetu inaangaza ni wema ya Mungu inayo Onyeshua).

Shabaa la Mazungumzo

Tumia wazo iliyotangulia kwa kuendeleza
eza mazungumzo

C. Matengeneo ya Maonyo

- 1. Kiisha utangulizi katika Mt. 6:1, mkato hii imekatwa kwa se hemu nne:
  - a. Maonyo juu ya kutoa (Mistari Mt 6:2-4).
  - b. Maonyo juu ya sala (Mistari Mt 6:5-15).
  - c. Maonyo juu ya kufunga (Mistari Mt 6:16-18).
  - d. Maonyo juu ya fedha na Mali (Mistari Mt 6:19-24).
- 2. Sehemu tatu za mbele (Kutoa, Kuomba, Kufunga) zina matengeneo sawa.
  - a. **Wakati unafanya kitu kimoja, usikifanye kwa unafiki.**
  - b. **Lakini wakati unafanya hii, uifanye kwa kweli ama kwa moyo.**

HOTUBA MLIMANI

- 1) Wazo ya siri inarudiliwa katika kila mafunzo.
  - a) Kuwa na siri ni kitu thabiti katika uhusiano wa ndani ama wa moyo. Inaonyesha kusidi ama azimio safi.
  - b) Uwazi inaaminiana na unafiki. Inafunaa kusidi ya moyoni.
- 2) Wazo ya zawaba (zawadi) inarudiliwa katika kila mafunzo. Zawabu zinaambatana na kufanya mambo ama kutenda kwa moyo.
3. Sehemu ya mwisho (feza na mali) inafanana kwa muundo
  - a. Inafundisha jinsi ya kufanya kitu fulani (mistari wa 19).
  - b. Baadaye inaleta shauri la pili pamoja na utofauti wa neno "bali ama lakini" (mistari wa 20).
    - 1) Kwa ngambo moja, mistari wa 19-24 inaonyesha sehemu ya pekee ama onyo juu ya watajiri.
    - 2) Kwa ngambo ingine, inaonyesha mwisho ama ufupisho wa sehemu zilizotangulia
      - a) Kama tunatenda mambo kwa ajili ya watu hivyo toka watu ndipo tutapokea zawabu yetu (zawabu ya kweli imeibwa kama tunafanya matendo kwa ajili ya Mungu, hivyo toka kwa Mungu ndipo tutapokea zawabu yetu (haiwezi kuibwa).
      - b) Hatuwezi kuwatumikia wabwana wawili (mistari wa 24). Hatuwezi kutenda matendo kwa ajili ya Mungu (kwa moyo halisi, kuabudu) na kufenda pia kwa ajili ya watu (na unafiki, bila kweli katika kuabudu).
      - c) Hazina yako ni jinsi unavyotimizwa mapashwa na jinsi unayo furahika. je! Unatimilizwa na zawabu ya watu? ama hazina yako ni zawabu zinazotolewa na Mungu? Una fanya mambo yako kwa ajili ya nani?
      - d) Kunako hazina yako ndipo hapo moyo (roho yako itakuwa pia (mistari wa 21). Mungu anatuonya ili tusiweze kutoa moyo (roho) zefu kwa watu ama kwa binadamu na kufanya zawabu yao kawa hazina zako.

Maelezo mafupi —

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

Tia Mafafanusi Yako:

VI.Ufalme ni kama vitu vionekanavyo kwa macho (Majifunzo ya Mt 6:25-34).

- A. Maisha ya Ufalme ni maisha ya awali.** Si ya "uwongo" (isiyo aminishwa). Hakuna uchaguzi ya sehemu. Hamwezi kumtumikia Mungu na kitu kingine Kimoja. Ni 100% ahadi kwa Mungu au hakuna ahadi kwa Mungu (si kifu).
1. Kwa hii (mstari 25), ufahamu ya moyoni ya wale ambao wanaishi katikia Ufalme ingekuwa moja ya tumaini Kamili kwa Mungu.
  2. Tumaini kamili hii inatoka kwa kutoa kamili kwa Mungu. Hakuna kitu kingine tunaweza tumaini. Hakuna kitu kingine ambayo tunaweza kujitowa sisi wenyewe kwa hayo.
  3. Katika mstari 33, tunaona fasiri ya "tafuteni kwanza ufalme wake." Fasiri barabara kupita toka kigiriki ingekuwa kwa uaminifu tafuteni ufalme wake tu.
    - a. "Kwanza" ina onyesha kwamba kuna uchaguzi ingine. Walakini, neno la kigiriki ni kweli neno ambayo ina maana ya "Kwanza" kwa maana ya "tu". Fungu la maneno ingeliweza fasiriwa ufanye ufalme wa Mungu tamaa yako tu.
    - b. Hii haifa kuonyesha kama mtu ambaye anaishi katika ufalme sharti akanushe vitu vingine. Kweli, vitu vingine vitaongezwakwake. Wazo ni yale ufahamu ya moyoni ya wakaaji wa ufalme ni moja ya tumaini kamili na yote pia na kukitoa kwa Mungu.

HOTUBA MLIMANI

B. Tokeo ya Ufahamu ya moyoni ya Ufalme ni kutokuwapo ya taabu.

1. Angalia namba ya mara ngapi wazo ya musisumbuke imeridiliwa (tazama mistari 25, 27, 28, 31, 37).
2. Hii ni ufahamu ya moyoni ya mtu ambaye anaishi katika Ufalme. Ni ufahamu ya tumaini ambayo inaongoza kwa amani. Watu wa ufalme si watu wanao sumbuka, kwa sababu macho yao imewekwa juu ya Mfalme.

Tia Mafafanusi yako:

Maelezo mafupi —

VII. Hali ya Ufalme (Majifunzo ya Mt 7:1-12).

A. Weka macho yako kwa Mungu, hapana kwa Mtu.

1. Hii ni habari katika mafungu mawili ya maneno ya mwisho. Kwa jambo hii, hotuba inakuza hadithi ya hali ya Ufalme. Twaona kwamba habari kuu ni moja. Weka macho yako kwa Mungu, hapana kwa watu.
2. Kuwa na hali ya Ufalme maana yake watu ambao wanaishi katika ufalme sharti wawe na hali ya maombi, mahali pa hali ya kuhukumu wengine.
  - a. Wakati tuna hali ya hukumu, roho zetu zimewekwa juu ya watu na matatizo yao.
  - b. Wakati tuna hali ya maombi, roho zetu zimewekwa juu ya Mungu na maelezo Yake.

Shabaa la Mazungumzo

Tumia wazo ziliotangulia kwa kuendeleza mazungumzo juu ya kuwa na hali ya Ufalme.

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

B. Hali ya Hukumu.

- 1. Kitu kingine kinaposemwa tena kinaonekana hapa. Hali ya hukumu ni hali ya unafiki. Tunaona njia ingine ambako hotuba inalinganisha kilicho cha unafiki juu ya kilicho cha kweli. Inalinganisha kilicho cha uwongo juu ya kilicho halisi, inalinganisha kilicho cha ulimwengu juu ya kilicho cha mbingu.
- 2. Sharti tukumbuke kama hii ni asili kabisa ya hotuba. Ni maelezo ya "kinyume -- utamaduni" au shauri ya mtindo ya maisha iliyo agizwa mwanzo.
- 3. Hali ya Ufalme inalinganishwa na hali ya Ulimwengu. Inaandaa hali ya shauri ingine. Mahalli pa kuwa na hali ya hukumu, tulipashwa kuwa na hali ya maombi.

Shabaa la Mazungumzo

Tumia wazo iliyotangulia kwa kuendeleza mazungumzo juu ya kuwa wa hukumu.

C. Hali ya maombi.

- 1. Ilisemwa, "**Kama nusu yetu wanapitisha nusu ya wakati wanapoiteza kwa kusema juu ya watu wengine kwa kumuomba Mungu juu ya watu wale, hapo tungeliweza kuishi katika nusu ya njia ya ulimwengu bora.**"
- 2. Hii ni wazo ya mistari 7-11. Mahali pa kupoteza wakati mingi mno kwa kusema juu ya wengine, tungeliweza kusumulia na Mungu kwa ajili yao.
- 3. Jambo ni yale Mungu atajibu kama ungeliombia tu. Tofauti ni nini katika mafaa na utendaji! Hii haingelipashwa kuwa mshangao, kwa sababu tafauti ni kubwa katikati ya hali ya ulimwengu na hali ya ufalme wa Mungu.

HOTUBA MLIMANI

Tia Mfano wako ndani:

Maelezo mafupi —

D. Mwisho kuhusu Tabia ya Ufalme (Mt 7:12).

1. “**Kwa sababu hii**” inaleta ama inaonyesha mwisho yenye kulinga nisha (kuunganisha) tabia mbili.
2. Nafasi ama pahaliya kuhaka watu, uwaombee. Sababu gani? Kwa sababu hivi ndivyo ungelitamani wakutendee. Hii ndiyo hali ya Ufalme.

Shabaa la mazungumzo

Tumia wazo zilizotangulia kwa kuanzisha mjadala kuhusu hukumu na maombi.

VIII. Uhakika ya Ufalme (Usomi wa Mt 7:13-29).

A. Mungu Yu Hakika, hapana Mungo wa uwongo

1. Sehemu ya muisho ya hotuba inasaidia kuonyesha kama vile ufupisho manufaa ya yote iliyosemwa mbele. Mkazo ilitiliwa zaidi juu ya umbalimbali (tofauti) kati ya kile kinachokua cha kweli, halisi na cha ndani (toka kwa moyo, roho), na kile kinachokuwa cha uwongo (kidanga nyifu, cha unafiki, na cha juu juu (na chenye tu kujionyesha)

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

2. Hotuba inamalizika na sehemu nzima inayoshikana na tofauti hii.
- a. Kwa mstari wa 14, tuna umbalimbali (tofauti) katikati ya milango hayo miwili.
  - b. Kwa mstari wa 15-23, tunaona tofauti ya wale wanaokuwa kweli watu wa Mangu na wale wasiokuwa.
    - 1) Manabii wa uwongo na manabii wa kweli (inaonyesha bila kutaja)
    - 2) Matunda mazuri na matunda mabaya
    - 3) Wale wasio kamwe mjua Mungu hata kidogo (ijapokuwa ilionekana kwamba walimjua) na wale wanao mju Mungu kwa kweli (inaonyesha bila kutaja).
  - c. Kwa mstari 24-27, tunaona umbalimbali kati ya namna (mifano) mbili ya nyumba.
    - 1) Moja inajengwa juu ya vitu vyenye vitadumu
    - 2) Na ingine inajengwa juu ya vita vitaotoweka (vitaofifia)

Shabaa la Mazungumzo

Tumia wazo zilizotangulia kwa kuanzisha mjadala kuhusu u kristo wa kweli na ukristo wa uwongo.

B. Mungu Hawezi Kudanganywa.

- 1. Habari hiyo ni wazi na rekebisha kafikia sehemu yote nzima Mungu hawezi kudanganywa. Hata kweli inaweza kufichua kaua muda, muisho wake itafunuliwa ile inayokuwa ya uwongo.
- 2. Mungu ni ukweli Ufalme wake ni Ufalme wa kweli Hakuna kitucha uhafifu (udanganyifu) juu ya Ufalme wake na haiwezekane kuwa vitu hafifu ama vidanganyifu kwa wale wanaoishi ndani.

Shabaa la Mazungumzo

Tumia wazo zilizotangulia kwa kuanzisha mjadala juu ya kuona kwamba yawezekana kwa wale wanaoenda kanisani wafikie kukosa uzima wa milele.

HOTUBA MLIMANI

C. Mwisho wa Hotuba

1. Katika mstari wa 28, 29, tunaona muisho ya Hotuba mlimani kama vile jibu la watu.
2. Wanashanyaa kwa maana Yesu hakunena kama vile waandishi (Tena hapo tunaona kauli mbili tofauti ama namna ya kuishi ya tofauti), lakini alinena kama yule mwenye kuwa na mamlaka.
  - a. Unafiki ya waandishi haikuwaruhusu wanene na mamlaka. Mamlaka ni matukio halisi ya maisha jinsi ile inavyonena kabisa. Yesu alinena na mamlaka kwa sababu Ufalme wake ulikuwa wa kweli (Hakika). Alisema na mamlaka kwa kuwa maisha yake ilikuwa ya kweli. Alinena kama vile Mungu kwa maana alikuwa kweli Mungu.
  - b. Neno la kushindana ya Hotuba mlimani ni kwamba kama tunapenda kunena na mamlaka ya wale wanao ishi katika Ufalme wa Mungu, lazima kweli tuishi kabisa katika Ufalme Ule. Hakuna njia ingine.

Tia Mfano wako ndani:

Maelezo mafupi —

HOTUBA MLIMANI

Maelezo mafupi —

Hotuba Mlimani: Ukumbusho wa Mwisho

¹James T. Fisher, Vifungo Vichache Vinakosekana: Kibweta cha kitabu cha Mganga anayetunza ugonjwa wa wazimu (N.Y.: Lippincott, 1951).

²John R.W. Stott, Ujumbe Juu Ya Hotuba Mlimani (Downers Grove, Ill: Kiwanda cha kupiga chapa cha Inter-Varsity Press, 1978), uk. 15.